

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Irtiotto öljystä – yritysten ja maatiloiden energiatehokkuuden ja vähähiilisuuden edistäminen, 1.5.2021 – 30.11.2022

Tiivistelmä

Kalajoen kaupunki on tehnyt jo vuosien ajan tavoitteellista työtä energia- ja ilmastoasioissa. Kaukolämmöstä tuotetaan 94% uusiutuvilla energianlähteillä (v.2025 tavoite 100%). Kaupungin omistamista kiinteistöistä 91% lämmitetään uusiutuvilla energianlähteillä (v. 2025 tavoite 100%). Yritysten ja maatiloiden energian-käytön kehittäminen ja irtiotto öljystä on nähty keskeisimmäksi ja ympäristövaikutuksiltaan merkittävimmäksi kehittämiskohteeksi Kalajoen kaupungin energiastrategiatyössä.

Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä ovat Kalajoen alueella toimivat yritykset ja maatilat (yht. 1300 yritystä) ja välillisenä kohderyhmänä ovat alueella toimivat yrittäjähdistykset, tuottajajärjestöt, kyläyhdistykset sekä yksityiset kotitaloudet.

Tavoitteet

Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on saada Kalajoen kaupungin alueella toimivat yritykset ja maatilat mukaan energiatoimiin – irtiottoon öljystä, energiatehokkuuden parantamiseen ja vähähiilisuuden edistämiseen. Tavoitteena on hankkeen myötä eteenpäin lähtevien välittömien kehittämistoimien avulla vähentää yritysten ja maatiloiden öljyn käyttöä 10 GWh vuoden 2022 loppuun mennessä ja vähintään puolittaa öljyn käyttö (20 GWh) lämmitysenergian käytössä vuoteen 2025 mennessä. Hankkeen avulla synnytetään ja edistetään paikallista energiayrittäjyyttä sekä aktivoidaan välillisesti myös paikallista palvelukysyntää (neutraalisti ja kilpailua vääristämättä).

Hankkeeseen palkattava energia-asiantuntija tuo kaupungin organisaation toimintaan ilmasto- ja energia-asioiden erityisosaamista. Tavoitteena on, että Kalajoen kaupungin yrityspalveluille on hankkeen toteuttamisen myötä syntynyt tarvittavaa erityisosaamista ja käytännönläheinen palvelumalli auttaa yrityksiä toteuttamaan energiatehokkuuteen ja päästöjen vähentämiseen liittyviä toimenpiteitä. Hankkeessa synnytetty energia-asiantuntijapalvelu on hankkeen päättyessä juurrutettu osaksi Kalajoen kaupungin järjestämien yrityspalveluiden alueellisen yritysneuvonnan maksuttomia palveluja.

Toimenpiteet

1. Kartointu ja toimenpidevaihe; kartoitetaan öljylämmitteiset rakennukset kiinteistörekisteristä ja nykytilanteen selvitystä täydennetään kiinteistökohtaisesti toteutettavalla kyselyllä.
2. Yritys- ja maatilakohtaisten ratkaisuvaihtoehtojen selvitysvaihe; selvitetään energiaratkaisujen uudistamisesta kiinnostuneiden kiinteistönomistajien tarpeet käyttötapauskuvauksilla ja suunnitellaan yhdessä yritysten ja maatiloiden kanssa vaihtoehtoisia ratkaisuja erilaisiin tyypillisiin käyttötapauksiin, joilla on järkevä takaisinmaksuaika. Selvitetään alueen yritysten sähkön käytön kysyntäjoustopuhtausmahdollisuudet sekä mahdollisuudet edistää vähähiilisiä ja päästöttömiä liikenneratkaisuja.
3. Ratkaisuvaihtoehtojen tarjoaman luominen yritysten ja maatiloiden käyttöön; kilpailutetaan vaihtoehtoisiin käyttötapauksiin sopivien ratkaisujen pohjalta paikallisten toimittajien poolin tarjoamat ratkaisut, joista eri kiinteistönomistajat voivat valita sopivan vaihtoehdon.
4. Opastus ja neuvonta ratkaisun valinnassa, rahoituksen järjestämisessä ja toteutuksessa.
5. Raportointi ja tiedon jakaminen alueellisesti ja valtakunnallisesti viestimällä hankkeen tuloksista eri medioissa ja tapahtumissa.

Vaikuttavuus

Hankkeen välittömät vaikutukset

- hankkeen toteutusaikana asiantuntijapalvelun avulla on autettu min. 160 energiatehokkuustoiminnasta kiinnostunutta yritystä ja maatilaa
- hankkeen toteutusaikana on autettu min. 80 yritystä toteuttamaan päästövähennyksiä
- hankkeen päättyessä on saavutettu min. 10 GWh/a vähenemä öljyn käytössä sekä päästövähennemä 3000 t/co₂/a.

Hankkeen välilliset vaikutukset

- Kalajoen kaupungin yrityspalveluille on syntynyt osaamista ja palvelumalli auttaa yrityksiä ja maataloja toteuttamaan energiatehokkuuteen ja päästöjen vähentämiseen liittyviä toimenpiteitä.
- Käytännönläheinen ilmasto- ja energianeuvonta jatkuu siten, että vuoteen 2025 mennessä yritysten ja maatalojen osalta on saavutettu min. 20 GWh vuotuinen vähenemä öljyn käytössä sekä päästövähennemä 6000 t/co₂/a.

Rahoitus

Ympäristöministeriö on hyväksynyt hankkeen avustuskelpoiseksi kustannukseksi 100 000 € ja myöntänyt tähän 70 000 € avustuksen (70%). Kalajoen kaupungin omarahoitusosuus on 30 000 € (30%).

Päätoteuttaja

Kalajoen kaupunki, yrityspalvelukeskus

Hankkeen johtaja, elinkeinojohtaja Miia Himanka, puh. 044-4691 246, miia.himanka@kalajoki.fi